

Έκθεση Δράσεων 2019

Φεβρουάριος 2020

Κώστας Γαβριλίδης

Σύμβουλος Προέδρου της Δημοκρατίας για θέματα
Πρώθησης της Πολυπολιτισμικότητας, της Αποδοχής
και του Σεβασμού στη Διαφορετικότητα

Κώστας Γαβριλίδης
Costa Gavrielides

Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας
Κυριάκου Μάτση 56
1082 Λευκωσία

(+357) 22 400121
(+357) 99 642334
www.gavrielides.com
info@gavrielides.com

Περιεχόμενα

4 Εισαγωγή	5 Βιογραφικό	6 Ο ρόλος του Συμβούλου ΠΑΣΔ
7 Εθνικό Σχέδιο Δράσης Προώθησης της Πολυπολιτισμικότητας και της Αποδοχής της Διαφορετικότητας	11 Προσχέδιο Νομοσχεδίου Νομικής	
14 Ποινικοποίηση της Ομοφοβικής και Τρανσφοβικής Ρητορικής Μίσους	16 Ενδυνάμωση τοπικών οργανώσεων	
19 Στήριξη Διεθνών Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών	21 Ένταξη της Κύπρου σε διεθνείς οργανισμούς ΛΟΑΤΙ	
22 Συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών & με Πρεσβείες της Κύπρου στο Εξωτερικό	23 Άλλες Δράσεις	
26 Συναντήσεις στη Βουλή	27 Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια	28 Αναφορές

I. Εισαγωγή

Ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για θέματα Προώθησης της Πολυπολιτισμικότητας, της Αποδοχής και του Σεβασμού στη Διαφορετικότητα (ΠΑΣΔ) καταπιάνεται με την προώθηση της καλλιέργειας του πλήρους σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αποδοχής της διαφορετικότητας από όλους προς όλους αφού αυτός αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της κοινωνικής φιλοσοφίας και αντίληψης της παρούσας Διακυβέρνησης.

Η πολυπολιτισμικότητα και η διαφορετικότητα αποτελούν σήμερα πλούτο των ευρωπαϊκών κοινωνιών. Αποτελούν θεμελιακές αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης και κινητήριες δυνάμεις στην πορεία προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Αναφέρονται σε σύνολο συνειδητών πρακτικών που αναγνωρίζουν και αποδέχονται το διαφορετικό. Σήμερα, οι αξίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προωθούν μια καλύτερη δημόσια κατανόηση σχετικά με τα κοινωνικά οφέλη της διαφορετικότητας και τον αγώνα κατά των διακρίσεων κατά ατόμων εξαιτίας της φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκευτικών ή άλλων πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας, σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου, χαρακτηριστικών φύλου ή άλλων χαρακτηριστικών.

Η Πολυπολιτισμικότητα αφορά στη δημιουργική συνύπαρξη πολλών στοιχείων που περιλαμβάνουν διάφοροι πολιτισμοί όπως γλώσσα, τέχνες, παιδεία, επιστήμη, θεσμοί, τεχνολογία και άλλα.

"Διαφορετικότητα" σημαίνει κάτι περισσότερο από την αναγνώριση ή/και την ανοχή της διαφοράς - είναι ένα σύνολο συνειδητών πρακτικών που περιλαμβάνουν:

- Κατανόηση και εκτίμηση της αλληλεξάρτησης της ανθρωπότητας, των πολιτισμών και του φυσικού περιβάλλοντος.
- Εξάσκηση αμοιβαίου σεβασμού για τις ιδιότητες και τις εμπειρίες που είναι διαφορετικές από τις δικές μας.
- Κατανόηση ότι η πολυμορφία περιλαμβάνει όχι μόνο διαφορετικούς τρόπους ύπαρξης, αλλά και διαφορετικούς τρόπους κατανόησης.
- Αναγνώριση ότι οι προσωπικές, πολιτιστικές και θεσμοθετημένες διακρίσεις δημιουργούν και διατηρούν προνόμια για ορισμένους, δημιουργώντας και διατηρώντας, ταυτόχρονα, μειονεκτήματα για άλλους.
- Δημιουργία συμμαχιών μεταξύ των διαφορών, έτσι ώστε να μπορέσουμε να συνεργαστούμε για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων.

(Queensborough Community College χ.χ.)

Στην παρούσα έκθεση καταγράφονται οι δράσεις του Συμβούλου ΠΑΣΔ κατά το 2019 που στόχο έχουν την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας, της αποδοχής και του σεβασμού στη διαφορετικότητα στο νησί μας.

II. Βιογραφικό

Ο Κώστας Γαβριηλίδης είναι ο Σύμβουλος του Προέδρου της Δημοκρατίας για θέματα Προώθησης της Πολυπολιτισμικότητας, της Αποδοχής και του Σεβασμού στη Διαφορετικότητα (ΠΑΣΔ) από τον Μάιο 2018.

Ο Κώστας είναι συνιδρυτής της Accert – ΛΟΑΤΙ Κύπρου, της πρώτης επίσημης ΛΟΑΤΙ οργάνωσης στην Κυπριακή Δημοκρατία. Υπήρξε ο πρώτος εκλεγμένος Πρόεδρος της οργάνωσης από τον Μάιο 2012 έως τον Δεκέμβριο 2017.

Επίσης, κατά την περίοδο 2014-2018, ο Κώστας διατέλεσε και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της πανευρωπαϊκής ΛΟΑΤΙ οργάνωσης ILGA-Europe, η οποία εδρεύει στις Βρυξέλλες και έχει 600 οργανώσεις μέλη από 54 χώρες της Ευρώπης και της Κεντρικής Ασίας.

Είναι μέλος της Δικονοτικής Τεχνικής Επιτροπής για Ανθρωπιστικά Θέματα η οποία δρα συμπληρωματικά προς το κύριο έργο της διαπραγμάτευσης για το Κυπριακό και αποσκοπεί στο να φέρει σε επαφή ανθρώπους από τις δύο κοινότητες για μια σειρά επί μέρους θεμάτων.

Ως Πρόεδρος της Accert, πρωτοστάτησε στη διοργάνωση του πρώτου Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Κύπρου το 2014, μιας εκδήλωσης που αμφισβητήθηκε έντονα, ιδιαίτερα από την Εκκλησία της Κύπρου. Στην εκδήλωση συμμετείχαν πάνω από 4500 άτομα, καθιστώντας την μια από τις πιο επιτυχημένες πορείες για κοινωνικά δικαιώματα στη χώρα μας.

Εργάστηκε, επίσης, υπέρ του Νόμου της Πολιτικής Συμβίωσης που ψηφίστηκε στην Κύπρο το 2015, καθώς και υπέρ του νομοσχεδίου Ποινικοποίησης της Ομοφοβικής και Τρανσφοβικής Ρητορικής και Βίας, που υπερψηφίστηκε την ίδια χρονιά.

Ο Κώστας είναι απόφοιτος της Αγγλικής Σχολής Λευκωσίας. Κατέχει πτυχίο Διοίκησης Επιχειρήσεων και Πληροφορικής και μεταπτυχιακό δίπλωμα στο Ηλεκτρονικό Εμπόριο από το Πανεπιστήμιο Westminster του Λονδίνου. Έζησε και εργάστηκε στο Λονδίνο για αρκετά χρόνια ως προγραμματιστής και επέστρεψε στην Κύπρο το 2009. Είναι ιδιωτικός υπάλληλος.

III. Ο ρόλος του Συμβούλου ΠΑΣΔ

Ο βασικός ρόλος του Συμβούλου ΠΑΣΔ είναι να ενημερώνει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για θέματα που αφορούν στην Πολυπολιτισμικότητα και Διαφορετικότητα, ενώ ταυτόχρονα συντονίζει και στηρίζει Υπουργεία και κρατικές υπηρεσίες για βέλτιστη αντιμετώπιση των θεμάτων που αφορούν στις αρμοδιότητες του, με απώτερο στόχο τον μετριασμό των διακρίσεων και της εμπέδωσης κουλτούρας κατανόησης και αποδοχής για το διαφορετικό. Συνεργάζεται στενά με μη-κυβερνητικές οργανώσεις και άλλους κοινωνικούς εταίρους, ενώ όπου χρειαστεί στηρίζει τους υπερασπιστές ανθρωπίνων δικαιωμάτων διασφαλίζοντας ότι μπορούν να λειτουργούν σε ένα ασφαλές περιβάλλον.

Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ εξασκεί τα καθήκοντα του εθελοντικά, χωρίς μισθό.

Βασικά καθήκοντα και αρχές που διέπουν το έργο του είναι:

- Προώθηση δράσεων που σκοπό έχουν την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων γενικότερα και συγκεκριμένα σε θέματα που προωθούν τη διαφορετικότητα.
- Ενίσχυση νόμων και συστημάτων που προστατεύουν και προωθούν την κοινωνική ενσωμάτωση και συμπερίληψη ευάλωτων ομάδων και μειονοτήτων.
- Προώθηση και ενίσχυση θέσεων υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των ατόμων που εκπροσωπούν, διευκολύνοντας την πρόσβασή τους στις κρατικές υπηρεσίες.
- Προώθηση λογοδοσίας για τυχόν παραβιάσεις όπου εντοπίζονται προτού αυτές προκαλέσουν την οποιαδήποτε δυσμένεια ανεξάρτητων εποπτικών φορέων, εγχώριων και διεθνών.
- Οικοδόμηση ισχυρών δεσμών με εμπλεκόμενους φορείς, όπως διεθνή δίκτυα, ΜΚΟ ή προοδευτικές επιχειρήσεις, με στόχο την βελτίωση υφιστάμενων καταστάσεων. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται στενή συνεργασία με Υπουργεία, και κρατικές υπηρεσίες.

Ο ρόλος του Συμβούλου ΠΑΣΔ σε σχέση με την Αρχή κατά των Διακρίσεων υπό την Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Η Αρχή κατά των Διακρίσεων υπό την Επίτροπο Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δρα ως Εθνική Ανεξάρτητη Αρχή. Βασικός στόχος της είναι να εποπτεύει και να παρεμβαίνει σε θέματα που αφορούν τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα και να ενημερώνει διεθνή και τοπικά φόρα για τις ενέργειες της Κύπρου, καταγράφοντας, ταυτόχρονα την κατάσταση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της χώρας διεθνώς.

Εν αντιθέσει ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ, δρα εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας και ενεργεί με στόχο την επίλυση προβλημάτων πριν αυτά χρειαστεί να φτάσουν στην Ανεξάρτητη Αρχή, με την οποία και συνεργάζεται στενά.

IV. Εθνικό Σχέδιο Δράσης Προώθησης της Πολυπολιτισμικότητας και της Αποδοχής της Διαφορετικότητας

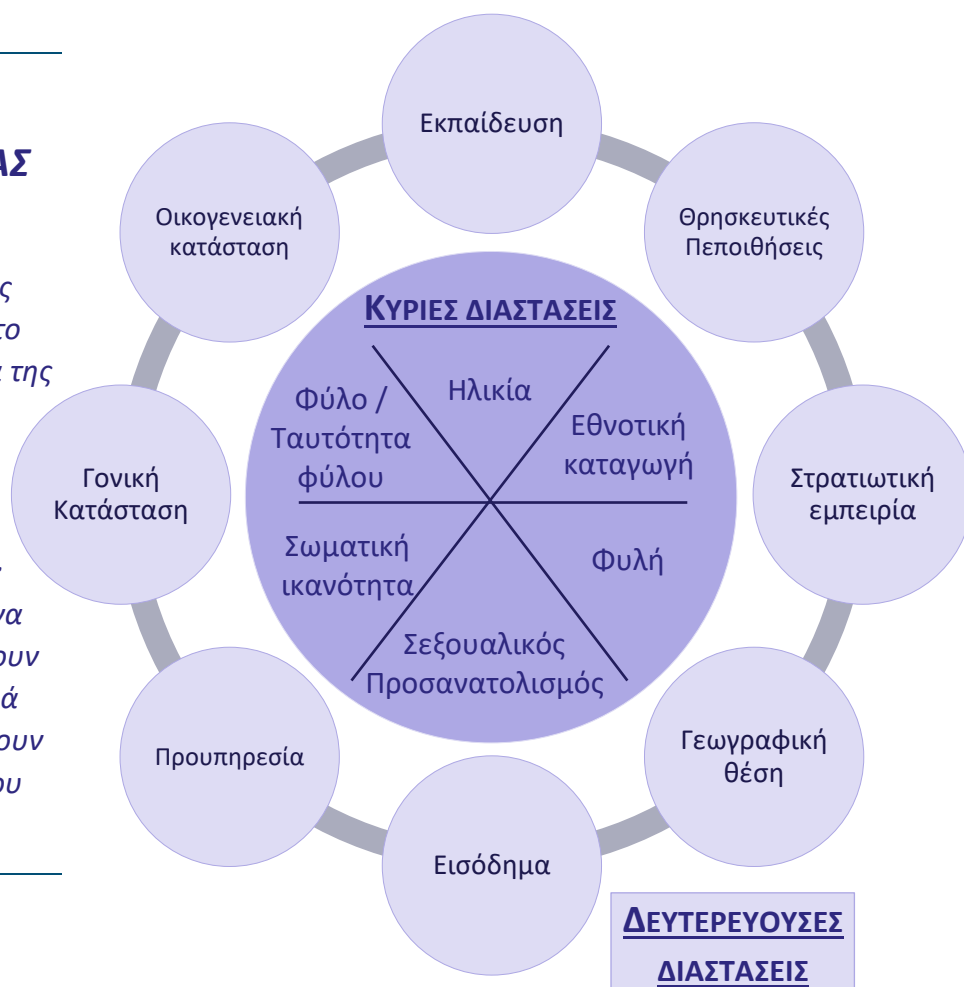
Η δημιουργία ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης προώθησης Πολυπολιτισμικότητας και Αποδοχής της Διαφορετικότητας (ΕΣΔΠΑΔ) αποτελεί ένα από τους στόχους της παρούσας διακυβέρνησης. Επιδιώκει να περιλαμβάνει συγκεκριμένες δέσμες δράσεων, μέτρων, προγραμμάτων και δραστηριοτήτων για την προστασία, την προώθηση και την επαγγελματική και κοινωνική συμπερίληψη και ανέλιξη μεταναστών, ΛΟΑΤΙ, ΑμεΑ, Ρομά, καθώς και άλλων ομάδων, συμπεριλαμβανομένων και ατόμων πολλαπλών ταυτοτήτων, εντός της Κυπριακής κοινωνίας. Θα βασίζεται στις σχετικές εισηγήσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη συμβολή οργανώσεων υποστηρικτών ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Με τον όρο πολυπολιτισμικότητα και διαφορετικότητα, αναφερόμαστε στην παρούσα κατάσταση της κοινωνίας η οποία είναι πολυειδής, δηλαδή πολύγλωσση, πολύ-εθνοτική, πολυ-θρησκευτική, κλπ. Η συγκεκριμένη έννοια τονίζει τη συμπεριληπτική διάσταση της πολυπολιτισμικότητας, δηλαδή τη συνύπαρξη των διαφορετικών στοιχείων τα οποία εκφράζονται ως τέτοια μόνο σε μια κοινή δημόσια σφαίρα (όπως για παράδειγμα, σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία) (Hubert, Josef 2013).

ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ΚΥΡΙΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: Έμφυτες διαφορές – Επηρεάζουν το άτομο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του

ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ: Αποκτούνται ή μπορούν να αλλάξουν στην πορεία. Έχουν μικρότερο αντίκτυπο αλλά εξακολουθούν να επηρεάζουν τον αυτοπροσδιορισμό του ατόμου

(Daft 2015)

Οι διαστάσεις της διαφορετικότητας χωρίζονται σε δύο κατηγορίες. Στις κύριες, που αφορούν στις έμφυτες διαφορές, οι οποίες δεν μπορούν να αλλάξουν και επηρεάζουν το άτομο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του. Τέτοιες είναι η εθνοτική καταγωγή, η φυλή, η ηλικία, ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου, καθώς και η σωματική ικανότητα. Στις δευτερεύουσες, οι οποίες μπορούν να αποκτηθούν ή να αλλάξουν κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ατόμου επηρεάζοντας τον αυτοπροσδιορισμό του, εντάσσονται η εκπαίδευση, οι θρησκευτικές πεποιθήσεις, η στρατιωτική εμπειρία, η τοπογραφία, το εισόδημα, η προϋπηρεσία, η γονική και η οικογενειακή κατάσταση του ατόμου.

Με βάση τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας, μετά την είσοδο της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπήρξε μια μεγάλη αύξηση του μεταναστευτικού πληθυσμού προς την Κύπρο, με το ποσοστό της καθαρής μετανάστευσης να κυμαίνεται γύρω στο 20% από το 2007 μέχρι και το 2011. Παρά την μείωση που ακολούθησε στα χρόνια της πρόσφατης οικονομικής κρίσης, από το 2016 και μετά, παρατηρείται ξανά αυξητική τάση στην που αγγίζει το 10% ανά έτος.

Ταυτόχρονα, κατά την τελευταία απογραφή πληθυσμού του 2011, διαφάνηκε ότι σχεδόν το 20% του πληθυσμού του εδάφους που ελέγχεται από την Δημοκρατία δεν δηλώνει τα ελληνικά ως κύρια γλώσσα, με τα Αγγλικά (4.1%), τα Ρουμάνικα (2.5%), τα Ρωσικά (2.2%), τα Βουλγαρικά (1.2%) και τα Αραβικά (1.1%) να συγκεντρώνουν περίπου το μισό από αυτό το ποσοστό.

Αυτή η δημογραφική αλλαγή, σε συνδυασμό με την αυξημένη αναγνώριση από την Πολιτεία των δικαιωμάτων ομάδων όπως είναι των ΛΟΑΤΙ και των ΑμεΑ ατόμων, καθώς και της αναγνώρισης ότι απαιτούνται ειδικές δράσεις που να στηρίζουν τις μειονότητες, βοήθησαν, εν μέρει, στην κατανόηση πως η ανάγκη για ένα Εθνικό Σχέδιο Δράσης Προώθησης Πολυπολιτισμικότητας και Αποδοχής της Διαφορετικότητας, είναι πια επιτακτική.

Αναγνωρίζοντας την πολυπολιτισμικότητα ως τον καθρέφτη της πολιτιστικής και φυλετικής πολυμορφίας της κυπριακής κοινωνίας, η ελευθερία όλων των μελών της να διατηρούν, να ενισχύουν και να μοιράζονται την πολιτιστική τους κληρονομιά είναι αδιαπραγμάτευτη.

Ανάμεσα σε άλλα, το ΕΣΔΠΑΔ επιδιώκει:

- την αναγνώριση και την προώθηση της πολυπολιτισμικότητας ως θεμελιώδους χαρακτηριστικού της κυπριακής κληρονομιάς και ταυτότητας, που δυνητικά αποτελεί ένα πολύτιμο στοιχείο στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Κύπρου.
- την συμπερίληψη όλων μέσω της προώθησης της πλήρους και δίκαιης συμμετοχής ατόμων και κοινοτήτων κάθε προέλευσης στη συνεχή εξέλιξη και διαμόρφωση όλων των πτυχών της κυπριακής κοινωνίας διευκολύνοντας την εξάλειψη οποιουδήποτε εμποδίου.
- τη διασφάλιση της ισότιμης μεταχείρισης και προστασίας όλων των ατόμων έναντι του Νόμου, με πλήρη σεβασμό και εκτίμηση προς την διαφορετικότητά τους.
- την ενθάρρυνση και διευκόλυνση των πολιτικών, κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών θεσμών και φορέων της Κύπρου για επίδειξη σεβασμού προς τον πολυπολιτισμικό χαρακτήρα της Κύπρου, χωρίς αποκλεισμούς.
- την προώθηση της αλληλοκατανόησης και της δημιουργικότητας που προκύπτουν από την αλληλεπίδραση μεταξύ ατόμων και κοινοτήτων διαφορετικής προέλευσης.
- την αναγνώριση και το σεβασμό προς τους διαφορετικούς πολιτισμούς και ομάδες της κυπριακής κοινωνίας και την προώθηση του προβληματισμού για τις εξελισσόμενες εκφάνσεις αυτών των πολιτισμών.
- την ενίσχυση της χρήσης άλλων γλωσσών πέραν των επίσημων γλωσσών του κράτους.

Ένα σχέδιο δράσης στο οποίο γίνεται καταγραφή αυτών των στόχων με συγκεκριμένες δράσεις και σε συγκεκριμένα χρονικά πλαίσια, πηγάζει επίσης και από διεθνή συμβάσεις και συστάσεις τις οποίες η χώρα μας είτε έχει προσυπογράψει, είτε έχει λάβει και αποδεχθεί από διεθνή φόρα. Σημαντικό ρόλο αποτελούν και οι αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ).

Συγκεκριμένα, συστάσεις και παρατηρήσεις από το πλαίσιο εργασιών των Ηνωμένων Εθνών:

- Συστάσεις 139.48, 139.50, 139.51 που διατυπώθηκαν σε συνέχεια της Οικουμενικής Περιοδικής Επισκόπησης [Universal Periodic Review] για την Κύπρο από το Συμβούλιο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του ΟΗΕ τον Φεβρουάριο 2010 και οι οποίες έχουν γίνει αποδεκτές από την Κυπριακή Δημοκρατία.
- Γενική σύσταση N33 (2009) σχετικά με την παρακολούθηση της Διάσκεψης Αναθεώρησης του Ντέρμπαν (CERD/C/GC/33, 29 Σεπτεμβρίου 2009) [General recommendation No. 33 (2009) on the follow-up to the Durban Review Conference (CERD/C/GC/33, 29 September 2009)]
- Καταληκτικές παρατηρήσεις σχετικά με τις συνδυασμένες περιοδικές εκθέσεις της Κύπρου 23 & 24 (CERD/C/CYP/CO/23-24, 2 June 2017) - Επιτροπή για την Εξάλειψη των Φυλετικών Διακρίσεων [Committee on the Elimination of Racial Discrimination – CERD],
- Καταληκτικές παρατηρήσεις σχετικά με την τέταρτη περιοδική έκθεση της Κύπρου (CCPR/C/CYP/CO/4, 30 Απριλίου 2015) - Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ΟΗΕ [Human Rights Committee, Concluding observations on the fourth periodic report of Cyprus (CCPR/C/CYP/CO/4, 30 April 2015)]
- Καταληκτικές παρατηρήσεις σχετικά με την αρχική έκθεση της Κύπρου (CRPD/C/CYP/CO/1, 8 Μαΐου 2017 - Επιτροπή για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία ΟΗΕ [Committee on the Rights of Persons with Disabilities, Concluding observations on the initial report of Cyprus (CRPD/C/CYP/CO/1, 8 May 2017)]
- Καταληκτικές παρατηρήσεις σχετικά με την έκτη περιοδική έκθεση της Κύπρου (E/C.12/CYP/CO/6, 28 Οκτωβρίου 2016) - Επιτροπή Οικονομικών, Κοινωνικών και Πολιτιστικών Δικαιωμάτων ΟΗΕ [Committee on Economic, Social and Cultural Rights, Concluding observations on the sixth periodic report of Cyprus (E/C.12/CYP/CO/6, 28 October 2016)]

Από το πλαίσιο εργασιών του Συμβουλίου της Ευρώπης:

- Έκθεση της ECRI για την Κύπρο (πέμπτος κύκλος επιτήρησης) (CRI(2016)18), υιοθετήθηκε στις 17 Μαρτίου 2016, δημοσιεύτηκε στις 07 Ιουνίου 2016 - Επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας (ECRI) [European Commission Against Racism and Intolerance (ECRI), ECRI report on Cyprus (fifth monitoring cycle) CRI(2016)18, adopted on 17 March 2016, published on 07 June 2016)]
- Συμπεράσματα του ECRI σχετικά με την εφαρμογή των συστάσεων για την Κύπρο κατά την ενδιάμεση παρακολούθηση CRI(2019)23, υιοθετήθηκε στις 3 Απριλίου 2019, δημοσιεύθηκε στις 6 Ιουνίου 2019) - Επιτροπή κατά του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας (ECRI) [European Commission Against Racism and Intolerance (ECRI), ECRI Conclusions on the Implementation of the Recommendations in respect of Cyprus subject to interim follow-up (CRI(2019)23), Adopted on 3 April 2019, Published on 6 June 2019]
- Επιτροπή Υπουργών, ψήφισμα CM/ResCMN(2016)8 σχετικά με την σύμβαση-πλαίσιο για την προστασία των εθνικών μειονοτήτων από την Κύπρο (Επιτροπή Υπουργών στις 11 Μαΐου 2016 κατά την 1256η συνεδρίαση των Αναπληρωτών Υπουργών) [Committee of Ministers, Resolution CM/ResCMN(2016)8 on the implementation of the Framework

Convention for the Protection of National Minorities by Cyprus (Adopted by the Committee of Ministers on 11 May 2016 at the 1256th meeting of the Ministers' Deputies)

- Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών των κρατών μελών σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου CM/Rec(2010)5 (Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών στις 31 Μαρτίου 2010 κατά την 1081η συνεδρίαση των Αναπληρωτών Υπουργών)
- Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη σχετικά με τις "ομιλίες μίσους" R(97)20 (Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών στις 30 Οκτωβρίου 1997 κατά την 607^η συνεδρίαση των Αναπληρωτών Υπουργών).

Το 2019 δημιουργήθηκε χρονοδιάγραμμα με τις απαραίτητες ενέργειες που απαιτούνται για την εκπόνηση ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης το οποίο θα εμπλέκει τόσο φορείς του κράτους όσο και της κοινωνίας. Παράλληλα έχουν γίνει αρχικές σκέψεις για τον τρόπο με τον οποίο θα μπορεί να υπάρξει επαρκής επίβλεψη για την υλοποίηση του σχεδίου.

Η εμπλοκή των διαφόρων ενδιαφερομένων μερών έχει ξεκινήσει με διαβουλεύσεις μεταξύ υπουργείων και κρατικών υπηρεσιών με στόχο την καταγραφή των υφιστάμενων δράσεων τους σε αυτό τον τομέα. Ταυτόχρονα, έχουν ξεκινήσει συναντήσεις με ομάδες ΑμεΑ για καταγραφή των θέσεων τους, ενώ στόχος είναι να ακολουθήσουν συναντήσεις με ομάδες μεταναστών και Ρομά, καθώς και με οργανώσεις που υπερασπίζονται τα δικαιώματα τους όπως και με οργανώσεις ΛΟΑΤΙ. Νοείται ότι πώς πέραν αυτών, στον διάλογο θα επιχειρηθεί να ενταχθούν και άλλες ομάδες, όπως ατόμων με παθήσεις, οικιακών βοηθών, θρησκευτικών μειονοτήτων, ατόμων τρίτης ηλικίας κ.α.

Επόμενα Βήματα

Πριν το καλοκαίρι αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί ο κύκλος συναντήσεων για την καταγραφή των θέσεων των διαφόρων ομάδων. Στόχος είναι το αρχικό προσχέδιο να ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2020 και να συζητηθεί σε ανοιχτή διαβούλευση με τους εμπλεκόμενους φορείς για αρχικά σχόλια και βήματα προς την ολοκλήρωση του.

V. Προσχέδιο Νομοσχεδίου Νομικής Αναγνώρισης Ταυτότητας Φύλου

Καθημερινές εργασίες, όπως η παραλαβή ενός δέματος, το άνοιγμα ενός τραπεζικού λογαριασμού ή απλά η χρήση ενός εξατομικευμένου εισιτηρίου δημόσιων συγκοινωνιών μπορούν να γίνουν ανυπέρβλητα καθημερινά εμπόδια αν η ταυτότητα φύλου ενός ατόμου δεν ταιριάζει με το φύλο που είναι καταγεγραμμένο στα επίσημα έγγραφα (πχ δελτίο ταυτότητας, διαβατήριο, πιστοποιητικό γέννησης). Χωρίς τα επίσημα έγγραφα που αντιστοιχούν στην ταυτότητα του φύλου τους, τα τρανς άτομα μπορούν εύκολα να θεωρηθούν ύποπτα για πλαστοπροσωπία ή χρήση ψευδών στοιχείων; εγγράφων, και διατρέχουν τον κίνδυνο της αποκάλυψης των προσωπικών τους δεδομένων, όπως είναι η τρανς ταυτότητά τους, παρά τη θέλησή τους.

Αυτό τους καθιστά ευάλωτους σε διακρίσεις και βία και αμφισβητεί το δικαίωμά τους στην ιδιωτικότητα. Κατά συνέπεια, τα τρανς άτομα εξαιρούνται από την πλήρη συμμετοχή τους στην κοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της αγοράς εργασίας. Πιστοποιητικά εκπαίδευσης ή απασχόλησης που δεν αντικατοπτρίζουν το φύλο τους αποτελούν την πιο συνηθισμένη αιτία ανεργίας των τρανς ατόμων.

Η Κυβέρνηση αναγνωρίζει ότι θέματα φύλου, όπως η ταυτότητα φύλου (πώς ένα άτομο αντιλαμβάνεται το φύλο του), η έκφραση φύλου (πώς ένα άτομο θέλει να ντύνεται και να παρουσιάζεται) αλλά και τα εξωτερικά βιολογικά χαρακτηριστικά φύλου, αποτελούν ιδιωτική υπόθεση του κάθε ατόμου, όπου δεν χωρούν παρεμβάσεις από το κράτος και τα αποδέχεται ως ιδιωτικό θέμα που εμπίπτει στο δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού του κάθε πολίτη. Αναγνωρίζει, ακόμα, ότι η ταυτότητα φύλου είναι ένα από τα πιο προσωπικά ζητήματα της ιδιωτικής ζωής ενός ατόμου παράλληλα με το δικαίωμα σωματικής ακεραιότητας και σωματικής αυτονομίας.

Ως αποτέλεσμα, η Κυβέρνηση επιθυμεί να παρέχει και τα διαδικαστικά εργαλεία με τα οποία ένα άτομο θα μπορεί να προχωρήσει στη νομική αναγνώριση του φύλου στο οποίο το ίδιο νιώθει ότι ανήκει, μέσα από μια γρήγορη, εύκολη και οικονομικά προσβάσιμη διαδικασία. Δεν νοείται η καθόλα ιδιωτική αυτή απόφαση του ατόμου να εναπόκειται στις απόψεις οποιουδήποτε άλλου, είτε αυτός είναι κυβερνητικός λειτουργός, ή δικαστής ή άλλος.

Με αυτό το σκεπτικό γίνονται εδώ και χρόνια διαβουλεύσεις που αφορούν σε ένα Νομοσχέδιο Νομικής Αναγνώρισης Ταυτότητας Φύλου, το οποίο η Κυβέρνηση έχει ήδη δεσμευτεί να προωθήσει προς την Βουλή.

Τονίζεται πως το νομοσχέδιο της Νομικής Αναγνώρισης Ταυτότητας Φύλου, αφορά μόνο στην αλλαγή του φύλου στα έγγραφα ενός ατόμου και δεν προϋποθέτει ιατρικές επεμβάσεις.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης είχε αρχικά αναλάβει την κατάθεση του νομοσχεδίου μετά από αίτημα της κυπριακής ΛΟΑΤΙ κοινότητας που εγέρθηκε για πρώτη φορά το 2015 μέσω της Accept – ΛΟΑΤΙ Κύπρου.

Το πρώτο προσχέδιο, που στόχο είχε να βοηθήσει στην κατανόηση των βασικών αρχών ενός νομοσχεδίου, υποβλήθηκε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας από εμπειρογνώμονες του Συμβουλίου της Ευρώπης, τον Νοέμβριο 2017. Ο Πρόεδρος συμφώνησε να το προωθήσει σε περίπτωση επανεκλογής του και το ενέταξε στο έγγραφο που εκδόθηκε τον Ιανουάριο 2018 με τίτλο «Πολιτική

Νίκου Αναστασιάδη για την ΛΟΑΤΙ κοινότητα - Κατοχύρωση Δικαιωμάτων και Αποδοχή της Διαφορετικότητας»¹.

Τον Μάιο 2018, ο Υπουργός Δικαιοσύνης κατέθεσε για πρώτη φορά ένα προσχέδιο στη Νομική Υπηρεσία. Μετά από αρχικό έλεγχο, η Νομική Υπηρεσία, ζήτησε να υποβληθεί σε δημόσια διαβούλευση και να δοθούν περαιτέρω δικαιολογητικά για τους τρόπους εφαρμογής του. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης προχώρησε τον Σεπτέμβριο του 2018 σε ανοιχτή διαβούλευση της οποίας τα αποτελέσματα κρίθηκαν ικανοποιητικά, με καθολικά θετική ανταπόκριση του κοινού. Μοναδική εξαίρεση υπήρξε η θέση της Εκκλησίας της Κύπρου.

Μετά τον διορισμό του, ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ σε συναντήσεις του με τον τότε Υπουργό Δικαιοσύνης, κ Ιωάνη Νικολάου, που πραγματοποιήθηκαν στις 13 Σεπτεμβρίου και 20 Δεκεμβρίου 2018, εξέτασαν σε βάθος τις πρόνοιες του προτεινόμενου νομοσχεδίου, ενώ κατά το 2019 συνεχίστηκε η συνεργασία με λειτουργούς του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίοι ανέλαβαν την ευθύνη της σύνταξης του προσχεδίου.

Στις 16 Ιουλίου 2019, ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ συναντήθηκε για το ίδιο θέμα με το νέο Υπουργό Δικαιοσύνης, κ Γεώργιο Σαββίδη, καθώς και λειτουργούς της Νομικής Υπηρεσίας, ενώ κατά την διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε σειρά συναντήσεων με λειτουργούς του Υπουργείου Εσωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας.

Σε επίπεδο ενημέρωσης, αναφορές για την πρόοδο έγιναν στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Στις 6 Δεκεμβρίου 2019, με απόφαση της Νομικής Υπηρεσίας, το προσχέδιο μετατέθηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης στο Υπουργείο Εσωτερικών. Κύριος λόγος ήταν η άμεση εμπλοκή στη συζήτηση των Υπηρεσιών του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά και η ανάγκη ιεραρχικής προσφυγής που στο προσχέδιο αναφέρεται προς τον Υπουργό Εσωτερικών και όχι προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης.

Αναθεωρημένη Διαδικασία Τροποποίησης Στοιχείων στα Ταξιδιωτικά Έγγραφα

Στις 20 Αυγούστου 2019, μετά από επιστολή του Συμβούλου ΠΑΔΜ προς τον Αν. Διευθυντή του Τμήματος Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης (ημερ. 19 Ιουλίου 2019), με αφορμή παράπονο από πολίτη, το Τμήμα προχώρησε σε ενημέρωση των Επαρχιακών Διοικήσεων με τις νέες διαδικασίες που τέθηκαν σε ισχύ μετά από οδηγίες του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Εσωτερικών.

Οι νέες διαδικασίες επιτρέπουν την τροποποίηση ονόματος και φύλου στα επίσημα έγγραφα της Δημοκρατίας (πιστοποιητικό γέννησης, ταυτότητα και διαβατήριο) η οποία εφαρμόζεται στη βάση των άρθρων 40 και 43 του Περί Αρχείου Πληθυσμού Νόμου 140(Ι)2002.

Η νέα διαδικασία κρίνεται ως θετικό βήμα, μέχρι την ψήφιση του Νόμου Νομικής Αναγνώρισης Ταυτότητας Φύλου ο οποίος θα καλύπτει ολοκληρωτικά αρκετές από τις λεπτομέρειες της τροποποίησης των στοιχείων τρανς ατόμων, ειδικά για άτομα που δεν εμπίπτουν στις κύριες

¹ <https://bit.ly/LGBTIAN>

κατηγορίες του νόμου, θέτοντας σαφή χρονοδιαγράμματα και διασφαλίζοντας το απόρρητο των τροποποιήσεων.

Επόμενα Βήματα

Άποψη του Σύμβουλου ΠΑΣΔ είναι πως, παρά την έγκριση της νομικής υπηρεσίας, το προσχέδιο εξακολουθεί να απέχει από το να παρέχει μια εύκολη και λειτουργική διαδικασία μέσω της οποίας ένας πολίτης μπορεί να προβαίνει σε αλλαγή στοιχείων όταν το επιθυμεί, γι' αυτό και το προσχέδιο χρήζει περαιτέρω βελτίωσης.

Τον Δεκέμβριο 2019, ζητήθηκε η βοήθεια της Επιτροπής Νομοθεσίας για να μπορέσουν να κλείσουν οι εκκρεμότητες και ζητήθηκε από κοινού συνάντηση με τον Υπουργό Εσωτερικών για το θέμα, με στόχο η κατάθεση του Νομοσχεδίου στη Βουλή να πραγματοποιηθεί μέχρι τον Απρίλιο.

Απαιτείται όπως ο Υπουργός Εσωτερικών αναθέσει σε επιτροπή τον περαιτέρω έλεγχο του προσχεδίου. Η επιτροπή πρέπει να αποτελείται από τον Σύμβουλο ΠΑΣΔ, την Επίτροπο Νομοθεσίας και λειτουργούς του Υπουργείου Εσωτερικών και της Νομικής Υπηρεσίας, ενώ χρειάζεται να υπάρχει και εμπλοκή της οργανωμένης τρανς κοινότητας.

Με την ολοκλήρωση των διαβουλεύσεων, θα επιδιωχθεί σειρά συναντήσεων με τα κοινοβουλευτικά κόμματα, καθώς και με εκπροσώπους των τοπικών ΜΚΟ προς επεξήγηση των προτεινόμενων προνοιών του νομοσχεδίου.

VI. Ποινικοποίηση της Ομοφοβικής και Τρανσφοβικής Ρητορικής Μίσους

Η ρητορική μίσους αποξενώνει, περιθωριοποιεί και υπονομεύει την προσωπική αξιοπρέπεια εκείνων που συχνά είναι ήδη ευάλωτοι με άλλους τρόπους. Ταυτόχρονα, υπονομεύει την αυτοπεποίθηση, την αξιοπρέπεια και την ασφάλεια οποιουδήποτε ταυτίζεται με ομάδες που στοχοποιούνται από τη ρητορική μίσους.

Όπου δεν υπάρχει αντίσταση στη ρητορική μίσους, οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων εντείνονται: τα αρνητικά στερεότυπα διαδίδονται σε όλη την κοινωνία, ομάδες περιθωριοποιούνται και απομονώνονται ολοένα και περισσότερο, οι συγκρούσεις και η ρήξη μεγαλώνουν και, όσο δοκιμάζονται τα νέα όρια, τόσο πληθαίνουν οι ύβρεις και οι απειλές. Στις χειρότερες περιπτώσεις, η ίδια η έκφραση αρχίζει να ταυτίζεται με σωματική κακομεταχείριση (Keen και Georgescu 2014).

Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ έχει εκφράσει δημόσια την άποψη πως ο υφιστάμενος τρόπος με τον οποίο ποινικοποιείται η δημόσια ρητορική μίσους που υποκινεί βία ή μίσος σε ομάδα ατόμων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου στην Κύπρο, είναι ανεπαρκής και χρήζει αλλαγής.

Κατά το 2019 το θέμα ήρθε ξανά στο προσκήνιο μετά από δηλώσεις του Μητροπολίτη Μόρφου Νεόφυτου, σε δημόσια ομιλία του (25 Ιουνίου 2019, Ακάκι), στο πλαίσιο της διεξαγωγής σειράς ομιλιών του με την ονομασία «Πνευματικές Συνάξεις Διαλόγου».

Συγκεκριμένα, ο Μητροπολίτης Μόρφου δήλωσε δημόσια, ανάμεσα σε άλλα, πως «Οι ομοφυλόφιλοι άνδρες εκδίδουν μια μπόχα που μπορεί να γίνει αντιληπτή από τρίτους», πως, «Είναι άτομα που εύκολα κολλούν ασθένειες», και προχώρησε στη στοχοποίηση όχι μόνο των ίδιων των ομοφυλόφιλων αλλά και των γονιών τους επιρρίπτοντας ευθύνες στις μητέρες τους για το «πρόβλημα» της ομοφυλοφιλίας τους.

Οι δηλώσεις προκάλεσαν την έντονη αντίδραση των τοπικών αλλά και των διεθνών ΜΜΕ, καθώς και σωρεία αντιδράσεων, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, γεγονός που υποδεικνύει την ωριμότητα που επιτεύχθηκε στην Κύπρο σε ότι αφορά στην κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και το δικαίωμα στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Δείχνει επίσης τη σημαντική πρόοδο που έχει επιτευχθεί ανάμεσα στην κυπριακή κοινωνία σε ότι αφορά στην κατανόηση πως η στοχοποίηση μιας ομάδας ανθρώπων, στη συγκεκριμένη περίπτωση ΛΟΑΤΙ, δεν είναι πλέον επιτρεπτή και σίγουρα δεν περνά απαρατήρητη. Ταυτόχρονα, το συμβάν έδωσε και χώρο για να υπάρξει μια εκ νέου εξέταση αντίστοιχων περιστατικών από την πολιτεία και βοήθησε την περαιτέρω ανάπτυξη του δημόσιου διαλόγου.

Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ, με επιστολή του (ημερ. 31 Ιουλίου 2019) ζήτησε την διερεύνηση αδικήματος από τον Γενικό Εισαγγελέα. Σε απαντητική επιστολή (ημερ. 1^{ης} Αυγούστου 2019) ο Γενικός Εισαγγελέας ενημέρωσε πως ζήτησε από την αστυνομία να προχωρήσει σε διερεύνηση. Στις 4 Σεπτεμβρίου η Αστυνομία ανακοίνωσε πως δεν υπήρξε αδίκημα, αφού νομικά κρίθηκε πως δεν ήταν δυνατή η επιβεβαίωση του κινήτρου, γεγονός που αποδεικνύει την αμηχανία της Αστυνομίας μπροστά από ένα τέτοιο περιστατικό, ειδικά αν ληφθεί υπόψη και η καθυστέρηση που παρατηρήθηκε για την κατάθεση του Μητροπολίτη.

Αξίζει να σημειωθεί πως πέντε χρόνια μετά τη ψήφιση της Ποινικοποίησης της Ρητορικής Μίσους λόγω Σεξουαλικού Προσανατολισμού ή Ταυτότητας Φύλου, αυτή ήταν η πρώτη και μοναδική φορά που η αστυνομία κλήθηκε να εξετάσει σχετικό παράπονο.

Το συμβάν εξετάστηκε αυτεπάγγελα και από την Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, (16 Σεπτεμβρίου 2019), η οποία έκρινε πως τίθεται θέμα ισχυροποίησης του νομικού πλαισίου και ζήτησε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης να εισηγηθεί σχετικές τροποποιήσεις.

Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ προχώρησε σε συναντήσεις με διάφορους φορείς και κυρίως με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ΜΚΟ και κόμματα για ανταλλαγή απόψεων. Κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, έγινε κατανοητό πως, αφού με το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο δεν κατέστη δυνατόν να γίνει δίωξη σε μία τόσο εμφανώς ομοφοβική δημόσια ρητορική μίσους, τότε καταλήγουμε στο ξεκάθαρο συμπέρασμα ότι αυτό δεν ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες που το δημιουργήσαν και δεν είναι σε θέση να παρέχει τη ζητούμενη προστασία στους ΛΟΑΤΙ.

Βάσει αυτού, η Σύσταση της Επιτροπής Υπουργών προς τα κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τις "ομιλίες μίσους" R(97)20 (Υιοθετήθηκε από την Επιτροπή Υπουργών στις 30 Οκτωβρίου 1997 κατά την 607η συνεδρίαση των Αναπληρωτών Υπουργών), δεν καλύπτεται επαρκώς από το Κυπριακό Δίκαιο.

Επόμενα Βήματα

1. Ανάγκη τροποποίησης του Περί της Καταπολέμησης Ορισμένων Μορφών και Εκδηλώσεων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας μέσω του Ποινικού Δικαίου Νόμου του 2011 (Ν. 134(I)/2011), με τρόπο που να περιλαμβάνει τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα φύλου αλλά και τα χαρακτηριστικά φύλου, την αναπηρία και την ηλικία ως λόγους αδικήματος. Σημειώνεται πως η απαγόρευση καταγράφεται στον Ποινικό Κώδικα.
2. Οι κυρώσεις που επιβάλλει ο Ποινικός Κώδικας για τις ομοφοβικές και τρανσφοβικές ρητορικές μίσους είναι μικρότερες έναντι των υφιστάμενων στον Περί της Καταπολέμησης Ορισμένων Μορφών και Εκδηλώσεων Ρατσισμού και Ξενοφοβίας μέσω του Ποινικού Δικαίου Νόμου του 2011 (Ν. 134(I)/2011). Αυτό αποτελεί διάκριση και μειώνει την σημασία τους. Παράλληλα η ένταξη τους στον ίδιο Νόμο κρίνεται ως αναγκαία.
3. Ρητή ένταξη στον Ν.134(I)/2011, εδάφιο 4 του άρθρου 3, της αναφοράς πως ο σεξουαλικός προσανατολισμός, η ταυτότητα φύλου, τα χαρακτηριστικά φύλου, η αναπηρία και η ηλικία επίσης δεν αποτελούν εξαίρεση για να δηλώνεται η θρησκεία ως πρόσχημα για πράξεις ή λεκτική βία σε οποιονδήποτε.
4. Στο Νόμο να ενταχθούν και εναλλακτικές μορφές ποινών όπως πχ η υποχρεωτική εκπαίδευση.
5. Αύξηση των ποινών σε πέντε χρόνια ή/και σε €20,000 και διαφοροποίηση σε περίπτωση που το έγκλημα τελείται από δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο κατά την άσκηση καθηκόντων.
6. Σύσταση εξειδικευμένης επιτροπής από τον Υπουργό Δικαιοσύνης η οποία θα μπορεί αυτόβουλα, ή μετά από εξέταση παράπονου, να προχωρεί σε καταγγελία προς τον Γενικό Εισαγγελέα για διερεύνηση αδικήματος.

Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ θα προχωρήσει σε περαιτέρω συζήτηση του θέματος με την Επίτροπο Νομοθεσίας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης και άλλους εμπλεκόμενους φορείς για να επέλθει πρόοδος στο θέμα μέσω σχετικής πρότασης της Κυβέρνησης προς τη Βουλή των Αντιπροσώπων.

VII. Ενδυνάμωση τοπικών οργανώσεων

1. Οργανώσεις που εργάζονται σε θέματα HIV/AIDS

Η Κίνηση Συμπαράστασης για το HIV/AIDS με έδρα τη Λευκωσία, και το Κέντρο Υποστήριξης Ανθρώπων Που Ζουν Με HIV/AIDS (ΚΥΦΑ) με έδρα τη Λεμεσό, προσφέρουν εθελοντικά σημαντική στήριξη στο έργο της Γρηγόρειου Κλινικής του Νοσοκομείου Λάρνακας. Πέρα από τη στήριξη που προσφέρουν προς άτομα που έχουν επηρεαστεί από τον ιό του HIV, εργάζονται και για την καταπολέμηση της προκατάληψης και ευαισθητοποίησης του κοινού.

Εδώ και χρόνια το κράτος προσφέρει δωρεάν αντιρετροϊκή αγωγή και παρακολούθηση της υγείας των ατόμων που ζουν με τον HIV, ενώ από το 2018, με απόφαση του Προέδρου της Δημοκρατίας, η Πολιτεία στηρίζει τα άτομα που ζουν με τον ιό HIV και με μηνιαίο επίδομα.

Συγχρόνως, το Υπουργείο Υγείας διαχρονικά προσφέρει οικονομική στήριξη στις δύο οργανώσεις για να προωθούν εκστρατείες ενημέρωσης για τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, ενώ τα τελευταία χρόνια στήριξε επίσης δράσεις που απευθύνονταν στα ΛΟΑΤΙ άτομα, στο πλαίσιο του Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Κύπρου. Τέλος, τον Μάιο του 2019, το Υπουργείο Υγείας στήριξε ως χορηγός την 1^η ημερίδα στην Κύπρο για την εφαρμογή της PrEP (προφύλαξη πριν την έκθεση), που διοργανώθηκε από την Κίνηση Συμπαράστασης για το HIV/AIDS, συντείνοντας με τον τρόπο αυτό στην έναρξη του διαλόγου.

Σε αυτό το στάδιο, έχει ξεκινήσει η καταγραφή των χορηγιών που λαμβάνουν οι οργανώσεις που εργάζονται σε θέματα HIV/AIDS και των βασικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν.

Επόμενα Βήματα

Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ συμμερίζεται την άποψη πως πρέπει να ξεκινήσει η παραχώρηση και η οικονομική χορήγηση της PrEP στη Κύπρο. Ταυτόχρονα απαιτείται αναθεώρηση και στον τρόπο που αντιμετωπίζονται τα προβλήματα των ατόμων που ζουν με τον HIV και ιδιαίτερα των ΛΟΑΤΙ με την συμβολή και περαιτέρω στήριξη της δράσης των ΜΚΟ.

Απαιτείται ένας κύκλος διαβουλεύσεων για να γίνουν γνωστοί οι τρόποι με τους οποίους η Κυβέρνηση είναι σε θέση να προσφέρει περαιτέρω στήριξη στις οργανώσεις, όχι μόνο οικονομική αλλά και πολιτική.

Σημαντική κρίνεται και η πιθανή συμμετοχή επιλεγμένων Ιατρικών Κέντρων στις διάφορες πόλεις, ειδικά Πανεπιστημιακών. Απαιτούνται, επίσης, περαιτέρω συζητήσεις για τον τρόπο που οι επί μέρους ενέργειες μπορούν πραγματικά να ενισχύσουν τον έλεγχο του HIV αλλά και άλλων σεξουαλικά μεταδιδόμενων λοιμώξεων.

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας έχει ήδη εκφράσει την ετοιμότητά του να παραχωρήσει την Ιατρική Σχολή στη Λευκωσία για την πρωτοβάθμια ιατρική χορήγηση PrEP κάτι που χρειάζεται να εξεταστεί σύντομα.

2. Οργανώσεις στήριξης ΑμεΑ

Δυστυχώς η χώρα μας παρουσιάζει σοβαρά ελλείμματα στις παροχές προς τα άτομα με αναπηρίες και ειδικά στην προσφορά ίσων ευκαιριών συμμετοχής στη ζωή. Αρκετές οργανώσεις εδρεύουν στη χώρα μας για με στόχο την στήριξη των ΑμεΑ και οι οποίες προσπαθούν να φέρουν στην επιφάνεια τα προβλήματα που τα άτομα αυτά αντιμετωπίζουν.

Κάτω από την ομπρέλα της Παγκύπριας Συμμαχίας για την Αναπηρία, οργανώσεις ΑμεΑ έχουν εκφράσει έντονες απόψεις εναντίον του τρόπου με τον οποίο είχε συνταχθεί η Πρώτη Εθνική Στρατηγική για την Αναπηρία 2018 – 2028 και το Δεύτερο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Αναπηρία 2018 – 2020. Οι απόψεις της Συμμαχίας έχουν μελετηθεί από τον Σύμβουλο ΠΑΣΔ και έχουν συζητηθεί με ορισμένους εκπροσώπους οργανώσεων μέλη της.

Επόμενα Βήματα

Στο πλαίσιο σύνταξης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης Προώθησης Πολυπολιτισμικότητας και Αποδοχής της Διαφορετικότητας, στόχος είναι η ουσιαστική εμπλοκή των οργανώσεων στήριξης ΑμεΑ και ιδιαίτερα οργανώσεων μελών της Παγκύπριας Συμμαχίας για την Αναπηρία, της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων και της Οργάνωσης Παραπληγικών Κύπρου.

Ταυτόχρονα θα γίνει καταγραφή των θέσεων των οργανώσεων που αφορούν κυρίως στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Αναπηρία 2018-2020 για βήματα που θα αφορούν ένα νέο Σχέδιο Δράσης.

3. Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Κύπρου

Το ετήσιο Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Κύπρου διοργανώνεται από την Accert – ΛΟΑΤΙ Κύπρου από το 2014.

Από το 2018, με εισήγηση του Συμβούλου ΠΑΣΔ, έχει ξεκινήσει οικονομική στήριξή του από την Πολιτεία, με το ποσό των €10,000/έτος. Ταυτόχρονα, από το 2018 το Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Κύπρου τελεί υπό την αιγίδα του Προέδρου της Δημοκρατίας. Η στήριξη αυτή προσφέρεται σε αναγνώριση της σημαντικής προσφοράς τους Φεστιβάλ στην κοινωνία της Κύπρου, τόσο σε θέματα που άπτονται της αναγνώρισης των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ αλλά και στην αποδοχή της διαφορετικότητας, γενικότερα.

Το Φεστιβάλ προσφέρει βήμα για συζήτηση θεμάτων που αφορούν στην αποδοχή του διαφορετικού και γίνεται με τρόπο που επιδρά πολυεπίπεδα και ακουμπά αρκετές ομάδες ατόμων. Οι κατά καιρούς αντιδράσεις στη διεξαγωγή του δρουν στην ουσία θετικά, αφού δημιουργούν την αφορμή για έναρξη μιας σημαντικής συζήτησης ανάμεσα σε άτομα από διαφορετικές ηλικιακές ομάδες, με διαφορετικό οικονομικό και μαθησιακό υπόβαθρο και με διαφορετικούς τρόπους σκέψης.

Θετικής μνείας στην όλη συνεισφορά του Φεστιβάλ αξίζει και το γεγονός ότι η μεγάλη προσέλευση που απολαμβάνει, παρά τις κατά καιρούς αμφισβητήσεις από κοινωνικούς φορείς όπως για παράδειγμα η Εκκλησία, αποδεικνύει πως μεγάλο μέρος της Κυπριακής κοινωνίας προσβλέπει σε ένα πιο προοδευτικό μέλλον και επιζητά την αλλαγή της νοοτροπίας, επηρεάζοντας, έτσι, θετικά και το ευρύτερο κοινωνικό σύνολο ως προς την περαιτέρω αποδοχή της διαφορετικότητας.

Επόμενα Βήματα

Προτείνεται η περαιτέρω στήριξη του Φεστιβάλ Υπερηφάνειας Κύπρου από την Πολιτεία και η πολιτική στήριξη του με την παρουσία υψηλόβαθμων εκπροσώπων, αν αυτό ζητηθεί, σε μια προσπάθεια να ενδυναμωθεί η θετική επιρροή του στην προσπάθεια που γίνεται για δημιουργία μιας πιο ανοιχτής κουλτούρας, αλλά και ο συμβολισμός που διατηρεί στην προσπάθεια διαφοροποίησης στεγανοποιημένων απόψεων που επικρατούν σε κάποιες ομάδες ατόμων, καθώς και στην προσπάθεια για ευρύτερη ενημέρωση του κοινού για τη διαφορετικότητα.

VIII. Στήριξη Διεθνών Οργανώσεων Κοινωνίας Πολιτών

1. ILGA-Europe

Με εισήγηση του Συμβούλου ΠΑΣΔ, το 2019 η Κυβέρνηση στήριξε για πρώτη φορά ένα διεθνή οργανισμό ΛΟΑΤΙ δικαιωμάτων, παραχωρώντας οικονομική βοήθεια ύψους €5000 προς το Ταμείο Διαφορετικότητας (Diversity Fund) του Πανευρωπαϊκού Οργανισμού ILGA-Europe, υπό την προϋπόθεση πως μέρος του ποσού θα κάλυπτε τη φιλοξενία δύο Κύπριων ΛΟΑΤΙ συμπεριλαμβανομένου και ενός τρανς ατόμου, στο ετήσιο συνέδριο του Οργανισμού στη Πράγα τον περασμένο Οκτώβριο.

Μέσα από τη συγκεκριμένη ενέργεια επιτεύχθηκε:

- Η στήριξη του τοπικού ΛΟΑΤΙ κινήματος με γνώσεις που αποκόμισε με τη συμμετοχή του στο συνέδριο
- Η στήριξη του έργου του διεθνούς ΛΟΑΤΙ κινήματος, το οποίο στηρίζει ουσιαστικά την τοπική ΛΟΑΤΙ κοινότητα
- Η καταγραφή της στήριξης της Κύπρου προς τον αγώνα υπέρ των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και η σοβαρότητα με την οποία αντιμετωπίζει το θέμα, σε διεθνή φόρα

2. Arab Foundation For Freedoms & Equality (AFE), Λιβάνου

Στις αρχές 2019 υπήρξε αίτημα από την οργάνωση η οποία ήθελε να μεταφέρει μέρος των εργασιών της στην Κύπρο λόγω του ότι αντιμετώπιζε όλο και περισσότερα εμπόδια στο έργο της από τις εκεί κυβερνητικές υπηρεσίες.

Μετά από συνεννόηση του Συμβούλου ΠΑΣΔ με τα Υπουργεία Εξωτερικών και Εσωτερικών, η Κυβέρνηση απάντησε θετικά σε αίτημα της οργάνωσης AFE του Λιβάνου για μεταφορά του προγραμματισμένου συνεδρίου της στην Κύπρο, έπειτα από εμπόδια που προέβαλλαν στο έργο της οι τοπικές κρατικές υπηρεσίες. Εκτός από την τεχνική υποστήριξη που προσέφερε, η Πολιτεία χαιρέτησε το συνέδριο σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Υπουργείο Εξωτερικών στο Προεδρικό.

Ταυτόχρονα παραχωρήθηκαν διευκολύνσεις για την διεξαγωγή επιπλέον τεσσάρων εκπαιδευτικών συναντήσεων κατά το 2019.

Κατά τις επαφές τους στην Κύπρο χορηγοί των δράσεων της AFE Λιβάνου, ανάμεσα τους οργανώσεις και κυβερνητικά τμήματα των ΗΠΑ, Μ. Βρετανίας, Καναδά και Ολλανδίας, καθώς και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, αντιλήφθηκαν καλύτερα πως η Κύπρος αποτελεί ένα ασφαλή και εύκολα προσβάσιμο προορισμό της περιοχής της Μέσης Ανατολής και Βορείου Αφρικής για τη διεξαγωγή συναντήσεων υποστηρικτών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και συγκεκριμένα των ΛΟΑΤΙ δικαιωμάτων, για την περιοχή της Μέσης Ανατολής και Βορείου Αφρικής.

Ως αποτέλεσμα, η οργάνωση προχώρησε με τις απαραίτητες ενέργειες για τη δημιουργία παραρτήματός της στην Κύπρο. Η διαδικασία βρίσκεται στα τελικά στάδια.

3. Institute for War and Peace Reporting (IWPR), ΗΠΑ – Ην. Βασίλειο - Ολλανδία

Ακολουθώντας το παράδειγμα της οργάνωσης AFE, το IWPR με έδρα τις ΗΠΑ, το Ην. Βασίλειο και την Ολλανδία με κύκλο εργασιών σε περίπου 30 χώρες ανά το παγκόσμιο, αποφάσισε να μεταφέρει εκπαιδευτικές συναντήσεις από χώρες της Μέσης Ανατολής και Βορείου Αφρικής στην Κύπρο, λόγω δυσκολιών που αντιμετώπιζε στη Τυνησία.

Η οργάνωση είχε συνεργαστεί με την AFE στο συνέδριο του 2019 για την εκπαίδευση δημοσιογράφων και στελεχών των ΜΜΕ της περιοχής, σε θέματα ασφάλειας στον κυβερνοχώρο. Παράλληλα, τον Ιανουάριο 2020, διοργάνωσε εκπαιδευτική συνάντηση περίπου 30 ατόμων στην Λάρνακα. Τη συνάντηση στήριξε το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Εσωτερικών .

Επόμενα Βήματα

Η επιτυχία του συνεδρίου και η στήριξη που του προσέφερε η Κυπριακή Δημοκρατία έχουν ήδη σημειωθεί και αναφερθεί με πολύ θετικά σχόλια σε διεθνή φόρα από εκπροσώπους χωρών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και τρίτων χωρών. Θετική αναφορά έγινε από εκπροσώπους διαφόρων κρατών και κατά την τελευταία συνεδρία του European Governmental LGBTI Focal Points Network τον Οκτώβριο, παρά το γεγονός ότι η Κύπρος απέφυγε να δημοσιοποιήσει το γεγονός για λόγους ασφάλειας.

Εντός του 2020 αναμένεται να επισκεφθεί τη χώρα μας ο Εκτελεστικός Διευθυντής του IWPR, με σκοπό να συναντηθεί με εκπροσώπους των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών να τους ενημερώσει περαιτέρω για τη δράση του διεθνή οργανισμού και τη σημασία που αποδίδει στην βοήθεια της Κύπρου. Στο ίδιο πλαίσιο, έχει ζητηθεί συνάντηση και με τον Υπουργό Εσωτερικών.

Πέρα από την σημαντική υλικοτεχνική βοήθεια που είχε παραχωρηθεί στους συμμετέχοντες, λόγω και της αυξανόμενης βαρύτητας που δίνει η Κυβέρνηση στο θέμα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αναμένεται πως οι επαφές αυτές θα συντείνουν στην περαιτέρω βελτίωση της εικόνας της Κύπρου διεθνώς, και στην αναβάθμιση του ρόλου της στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου σε ότι αφορά την αντιμετώπιση θεμάτων που άπτονται των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η στήριξη αυτή αναμένεται να συνεχιστεί, όπου είναι δυνατόν, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών.

Επιπρόσθετα, είναι σημαντικό να συνεχιστεί η οικονομική στήριξη διεθνών οργανώσεων και με αίτημα του Συμβουλίου της Ευρώπης και σχετική εισήγηση του Συμβούλου ΠΑΣΔ, η Κυβέρνηση έχει ήδη εκφράσει δημόσια την πρόθεσή της να το κάνει κατά την διάρκεια εκδήλωσης τον Οκτώβριο του 2019 στην Πράγα.

Προτείνεται, επίσης, η παραχώρηση του ποσού των €15,000 προς το ILGA-Europe και την Μονάδα που ασχολείται με τα ΛΟΑΤΙ δικαιώματα στο Συμβούλιο της Ευρώπης (SOGI Unit), προς στήριξη του έργου τους σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, αλλά και δράσεων τους στην Κύπρο.

ΙΧ. Ένταξη της Κύπρου σε διεθνείς οργανισμούς ΛΟΑΤΙ

Μετά από συνεννόηση του Συμβούλου ΠΑΣΔ με το Υπουργείο Εξωτερικών, τον Αύγουστο του 2018 η Κύπρος εντάχθηκε στο διεθνή συνασπισμό για την προώθηση των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ Equal Rights Coalition, ως το 40^ο μέλος του. Επίσης, τον Φεβρουάριο του 2019, εντάχθηκε στο Δίκτυο Ευρωπαϊκών Κρατικών Σημείων Επαφής ΛΟΑΤΙ (European Governmental LGBTI Focal Points Network).

Και τα δύο δίκτυα έχουν στόχο την καλύτερη επικοινωνία και αλληλοϋποστήριξη μεταξύ κυβερνήσεων, για την προώθηση των ΛΟΑΤΙ δικαιωμάτων. Η ένταξη της χώρας μας απέσπασε θετικά σχόλια από διάφορες κυβερνήσεις και διεθνείς οργανώσεις ανοίγοντας το δρόμο για περαιτέρω συνεργασίες. Ήδη, εντός του 2019 πραγματοποιήθηκαν αρκετές δράσεις σε συνεργασία με τους δύο οργανισμούς και η Κύπρος έχει προσυπογράψει διεθνή αιτήματα που αφορούν στα ΛΟΑΤΙ δικαιώματα.

Τον Οκτώβριο 2019, σε συνεννόηση με τον Υπουργό Εξωτερικών, ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ εκδήλωσε το ενδιαφέρον της Κύπρου για τη διοργάνωση εκδηλώσεων στο πλαίσιο δράσεων της Κυβέρνησης για τη Διεθνή Μέρα Ενάντια στην Ομοφοβία και Τρανσφοβία (Μάιος 2021).

Συγκεκριμένα:

- Τη διοργάνωση του 9^{ου} European IDAHOT Forum, με περίπου 150 συμμετέχοντες από όλη την Ευρώπη.
- Τη διοργάνωση της 26^{ης} συνάντησης του European Governmental LGBTI Focal Points Network, με 55 εκπροσώπους από 40 ευρωπαϊκές κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς

Επόμενα Βήματα

Είναι κρίσιμο, η ενδυνάμωση των σχέσεων της χώρας μας με διεθνείς κρατικούς οργανισμούς που ασχολούνται με τα ΛΟΑΤΙ θέματα, να συνεχιστεί. Ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ θα προχωρήσει σε περαιτέρω μελέτη του κόστους διοργάνωσης των δύο εκδηλώσεων για το 2021 και θα υποβάλει σχετική εισήγηση προς το Υπουργικό Συμβούλιο.

Χ. Συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών & με Πρεσβείες της Κύπρου στο Εξωτερικό

Τον Απρίλιο 2019, σε συνεννόηση με το Υπουργείο Εξωτερικών, εκδόθηκε οδηγία η οποία ενημέρωνε τις Πρεσβείες της Κύπρου στο εξωτερικό για θέματα νομοθεσιών που αφορούν στους ΛΟΑΤΙ.

Η ανάγκη αυτή προέκυψε από αριθμό ερωτήσεων που λάμβαναν κατά διαστήματα οι κατά τόπους Πρεσβείες αναφορικά με τη στάση της Κύπρου σε συγκεκριμένα θέματα, τα οποία έχρηζαν απαντήσεων.

Οι Πρεσβείες της Κύπρου στο εξωτερικό ενθαρρύνθηκαν να συμμετάσχουν σε εκδηλώσεις υποστήριξης των τοπικών ΛΟΑΤΙ οργανώσεων και, όπου μπορούν, να προβάλλουν τη στήριξη τους.

Το 2019, κτήριο κρατικής υπηρεσίας ύψωσε για πρώτη φορά σημαία της ΛΟΑΤΙ κοινότητας, και συγκεκριμένα το Υπουργείο Εξωτερικών. Παράλληλα, η σημαία υψώθηκε και σε διάφορες Πρεσβείες της Κύπρου ως ένδειξη στήριξης των δικαιωμάτων των ΛΟΑΤΙ.

Η ενέργεια απέσπασε πολύ θετικά σχόλια από Κύπριους πολίτες, τόσο στην Κύπρο όσο και στο εξωτερικό, αλλά και από τα διεθνή ΜΜΕ.

Επόμενα Βήματα

Το Υπουργείο Εξωτερικών έχει συμφωνήσει στην εκ νέου αποστολή της σχετικής ενημερωτικής εγκύκλιου στις Πρεσβείες της Κύπρου, τον Απρίλιο 2020, με στόχο φέτος να ανταποκριθούν θετικά ακόμα περισσότερες Πρεσβείες.

ΧΙ. Άλλες Δράσεις

1. Αλλαγές στο νόμο Πολιτικής Συμβίωσης

Έχουν εντοπιστεί κενά στο νόμο Πολιτικής Συμβίωσης τα οποία πρέπει να επιλυθούν. Το μεγαλύτερο πρόβλημα δημιουργείται μετά από γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας προς το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μετανάστευσης πως δεν αναγνωρίζονται Πολιτικοί Γάμοι ομόφυλων ζευγαριών που έχουν τελέσει καθόλα νόμιμο γάμο στο εξωτερικό. Αποτέλεσμα είναι Κύπριοι, μόνιμοι κάτοικοι εξωτερικού, να υπόκεινται σε διακρίσεις και να θεωρούνται στη Κύπρο μονήρεις ενώ είναι παντρεμένοι. Είναι υψίστης σημασίας η Γενική Εισαγγελία να ξεκαθαρίσει επίσημα το θέμα και αν κριθεί χρήσιμο, να αλλαχθεί ο νόμος με τρόπο που να καλύπτει όλα τα ζευγάρια.

2. Ένταξη ταυτότητας φύλου και χαρακτηριστικών φύλου ως λόγος διάκρισης στον Περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμο του 2004 (58(I)/2004)

Αυτό που μέχρι σήμερα ισχύει στη χώρα μας, είναι πως τα θέματα ταυτότητας φύλου ή/και χαρακτηριστικών φύλου τυγχάνουν χειρισμού ως να καλύπτονται από τον Περί Ίσης Μεταχείρισης στην Απασχόληση και την Εργασία Νόμο του 2004 (58(I)/2004). Παρόλα αυτά η τροποποίηση του νόμου είναι αναγκαία για την εναρμόνιση μας με διεθνείς πρακτικές και εκθέσεις αλλά και για να μπορούν να επιλύονται υποθέσεις που τυχόν να οδηγηθούν στα δικαστήρια της Δημοκρατίας. Το συγκεκριμένο θέμα θα συζητηθεί με την Επίτροπο Νομοθεσίας και την Υπουργό Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

3. Κεντρικές Φυλακές

Μετά από αίτημα δύο κρατουμένων και σε συνεργασία με τη Διεύθυνση των Κεντρικών Φυλακών, έγιναν όλες οι απαραίτητες ενέργειες για να διευκολυνθεί η τελετή υπογραφής της μεταξύ τους Πολιτικής Συμβίωσης. Το αίτημα είχε καταχωρηθεί τον Σεπτέμβριο 2018 και παρότι χρειάστηκαν πάνω από ένα χρόνο για να εξασφαλιστούν όλες οι προϋποθέσεις, τον Ιανουάριο 2020 οι δύο κρατούμενοι κατάφεραν να τελέσουν την Πολιτική Συμβίωση. Το θέμα προβλήθηκε εκτενώς από τα τοπικά και διεθνή ΜΜΕ, κυρίως με θετικό τρόπο.

Η κωλυσιεργία που επέδειξε το Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού δεν στάθηκε δυνατό να δικαιολογηθεί επαρκώς, κάτι που χρήζει περαιτέρω διερεύνησης από το Υπουργείο Εσωτερικών.

4. Συνεργασία με Υφυπουργείο Τουρισμού

Η Κύπρος σήμερα αποτελεί έναν ασφαλή, από άποψη σωματικής βίας, αλλά όχι ιδιαίτερα φιλικό τουριστικό προορισμό για ΛΟΑΤΙ άτομα, σε άποψη αντιμετώπισης τους. Για την προώθηση της Κύπρου ως φιλικού προορισμού για τους ΛΟΑΤΙ, κρίνεται αναγκαία μια σειρά εκπαιδύσεων, κάνοντας αρχή με τους εργαζόμενους στον ξενοδοχειακό τομέα. Η επιτυχία μιας τέτοιας προσπάθειας θα συνέτεινε στην προσέλκυση ενός διαφορετικού ρεύματος τουριστών στη χώρα μας. Έχει, ήδη, γίνει μια αρχική ανεπίσημη συζήτηση για το θέμα με τον Υφυπουργό Τουρισμού και προγραμματίζεται επίσημη συνάντηση για περαιτέρω μελέτη του θέματος.

5. Εκπαίδευση Αστυνομίας Κύπρου σε θέματα ΛΟΑΤΙ

Μετά από αίτημα της Acccept – ΛΟΑΤΙ Κύπρου, έχουν ξεκινήσει διαβουλεύσεις με το Συμβούλιο της Ευρώπης αναφορικά με την πραγματοποίηση σειράς εκπαιδεύσεων στελεχών της Αστυνομίας από όλες τις βαθμίδες, για θέματα ΛΟΑΤΙ. Ανάλογες εκπαιδεύσεις έχουν πραγματοποιηθεί με μεγάλη επιτυχία και στο εξωτερικό, συμπεριλαμβανομένης και της Ελλάδας και το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει εκφράσει την επιθυμία να πραγματοποιηθούν και στην Κύπρο. Το θέμα θα συζητηθεί περαιτέρω με τον Αρχηγό της Αστυνομίας και το Υπουργείο Δικαιοσύνης.

6. Διεθνής Δεκαετία για τους ανθρώπους Αφρικανικής Καταγωγής 2015-2024

Τα Ηνωμένα Έθνη κήρυξαν τη Διεθνή Δεκαετία για τους Ανθρώπους Αφρικανικής Καταγωγής μεταξύ 2015 και 2024. Οι στόχοι αυτής της κίνησης είναι η:

- Προώθηση του σεβασμού, της προστασίας και της εκπλήρωσης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών από τους ανθρώπους αφρικανικής καταγωγής, όπως αναγνωρίζονται στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου
- Προώθηση μεγαλύτερης γνώσης και σεβασμού της ποικιλόμορφης κληρονομιάς, του πολιτισμού και της συμβολής των ανθρώπων αφρικανικής καταγωγής στην ανάπτυξη των κοινωνιών
- Θέσπιση και ενίσχυση των εθνικών, περιφερειακών και διεθνών νομικών πλαισίων σύμφωνα με τη δήλωση και το πρόγραμμα δράσης του Ντέρμπαν και τη διεθνή σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών φυλετικών διακρίσεων και για τη διασφάλιση της πλήρους και αποτελεσματικής εφαρμογής τους.

Υπάρχουν περίπου 200 εκατομμύρια άνθρωποι που προσδιορίζουν τους εαυτούς τους ως απόγονους Αφρικανικής καταγωγής και ζουν στην Αμερική (Βόρεια και Νότια). Πολλά εκατομμύρια ακόμη ζουν σε άλλα μέρη του κόσμου, εκτός της Αφρικανικής Ηπείρου.

Είτε ως απόγονοι των θυμάτων του διατλαντικού δουλεμπορίου ή ως πιο πρόσφατοι μετανάστες, αποτελούν μια από τις πιο φτωχές και περιθωριοποιημένες κοινωνικές ομάδες. Μελέτες και πορίσματα διεθνών και εθνικών φορέων αποδεικνύουν ότι οι άνθρωποι Αφρικανικής καταγωγής εξακολουθούν να έχουν περιορισμένη πρόσβαση σε ποιοτική εκπαίδευση, σε υπηρεσίες υγείας, στη στέγαση και στην κοινωνική ασφάλεια.

Σε πολλές περιπτώσεις, η κατάσταση τους παραμένει αόρατη σε πολύ μεγάλο βαθμό, και δεν έχει δοθεί επαρκής αναγνώριση και σεβασμός στις προσπάθειες τους για επιδίωξη επανόρθωσης/αποκατάστασης της τωρινής τους κατάστασης. Όλοι τους έρχονται πολύ συχνά αντιμέτωποι με διακρίσεις κατά την πρόσβαση τους στην δικαιοσύνη, βιώνοντας ανησυχητικά υψηλά ποσοστά αστυνομικής βίας, σε συνδυασμό με φυλετικό χαρακτηρισμό.

Επιπλέον, ο βαθμός της πολιτικής τους συμμετοχής είναι συχνά χαμηλός, τόσο στην ψηφοφορία όσο και στην κατοχή πολιτικών θέσεων.

Επιπρόσθετα, οι άνθρωποι Αφρικανικής καταγωγής μπορεί να βιώνουν πολλαπλές, επιδεινούμενες ή διασταυρούμενες μορφές διακρίσεων βάσει άλλων αιτιών, όπως η ηλικία, το φύλο, η γλώσσα, η θρησκεία, η πολιτική ή άλλη πεποίθηση, η κοινωνική καταγωγή, η ιδιοκτησία, η αναπηρία, ο τόπος γέννησης, ή άλλη κατάσταση.

Η προώθηση και η προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ανθρώπων Αφρικανικής καταγωγής έχει υπάρξει προτεραιότητα για τον ΟΗΕ. Η Διακήρυξη του Ντέρμπαν και το πρόγραμμα δράσης του αναγνώρισε ότι οι άνθρωποι Αφρικανικής καταγωγής υπήρξαν θύματα της δουλείας, του δουλεμπορίου και της αποικιοκρατίας, και συνεχίζουν να είναι θύματα των συνεπειών αυτών.

Η διεργασία του Ντέρμπαν αύξησε την ορατότητα των ανθρώπων Αφρικανικής καταγωγής και συνεισέφερε σε μια ουσιαστική πρόοδο στην προώθηση και στην προστασία των δικαιωμάτων τους, ως αποτέλεσμα συγκεκριμένων δράσεων από τα κράτη, τον ΟΗΕ και άλλων διεθνών και περιφερειακών φορέων και της κοινωνίας των πολιτών.

Όμως, παρά αυτή την πρόοδο, ο ρατσισμός και οι φυλετικές διακρίσεις, τόσο άμεσες όσο και έμμεσες, εκ των πραγμάτων και εκ του νόμου, συνεχίζουν να εκδηλώνονται μέσω των ανισοτήτων και των μειονεξιών.

Η Διεθνής Δεκαετία για τους ανθρώπους Αφρικανικής καταγωγής, που ανακήρυξε το ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης 68/237 του ΟΗΕ και εορτάζεται από το 2015 έως το 2024, παρέχει ένα ισχυρό πλαίσιο για τον ΟΗΕ, τα κράτη μέλη, την κοινωνία των πολιτών και άλλων σχετικών εμπλεκόμενων φορέων, ώστε να ενωθούν από κοινού με τους ανθρώπους Αφρικανικής καταγωγής και να λάβουν αποτελεσματικά μέτρα για την εφαρμογή του προγράμματος των δράσεων υπό το πνεύμα της αναγνώρισης, δικαιοσύνης και ανάπτυξης (Οργανισμός Ηνωμένων Έθνων 2015).

Στη παρούσα φάση εκ μέρους του Συμβούλου ΠΑΣΔ γίνεται μια καταγραφή των δράσεων που διάφοροι φορείς προτίθενται να προχωρήσουν με αφορμή την Διεθνή Δεκαετία για τους ανθρώπους Αφρικανικής καταγωγής. Στόχος εντός του 2020 να προωθηθούν και να στηριχθούν ενέργειες για να υπογραμμιστεί η συνεισφορά των ανθρώπων αφρικανικής καταγωγής στην κοινωνία μας, και να προταθούν μέτρα για την προώθηση της πλήρους ένταξης τους, όσο και για την καταπολέμηση του ρατσισμού, των φυλετικών διακρίσεων, της ξενοφοβίας και άλλων μορφών μισαλλοδοξίας.

XII. Συναντήσεις στη Βουλή

Κατά το 2019, ο Σύμβουλος Προέδρου της Δημοκρατίας για θέματα Πολυπολιτισμικότητας, Αποδοχής και Σεβασμού στη Διαφορετικότητα παραβρέθηκε στις πιο κάτω κοινοβουλευτικές επιτροπές της Βουλής, για συζήτηση θεμάτων που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες του.

Συγκεκριμένα:

- **Κ.Ε. Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**

- Η Εφαρμογή της Νομοθεσίας που αφορά την ρητορική μίσους απέναντι στα ΛΟΑΤΙ άτομα (16 Σεπτεμβρίου 2019)
- Συνάντηση της ΚΕ Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με ομάδα γονέων τρανς παιδιών (8 Ιουλίου 2019)

- **ΚΕ Εξωτερικών και Ευρωπαϊκών Υποθέσεων**

- Περί Πρόσθετου Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση κατά του Εγκλήματος μέσω Διαδικτύου, αναφορικά με την Ποινικοποίηση Πράξεων Ρατσιστικής και Ξενοφοβικής Φύσης που Διαπράττονται μέσω Συστημάτων Ηλεκτρονικών Υπολογιστών (Κυρωτικός) (Τροποποιητικός) Νόμος του 2019 (10 Σεπτεμβρίου 2019)

XIII. Συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια

Εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, και με στόχο την προώθηση των θέσεων της Κύπρου, την ενημέρωση και τη συνεργασία με άλλους κυβερνητικούς αξιωματούχους, ο Σύμβουλος ΠΑΣΔ συμμετείχε σε 2 διεθνή συνέδρια:

- Συμβούλιο της Ευρώπης / ECRI, Γαλλική Προεδρία, "Homophobic and Transphobic hate speech and violence" (Σεπτέμβριος)
- ILGA-Europe, Annual Conference 2019 & 23η Συνάντηση European Governmental LGBTI Focal Points Network (Οκτώβριος)

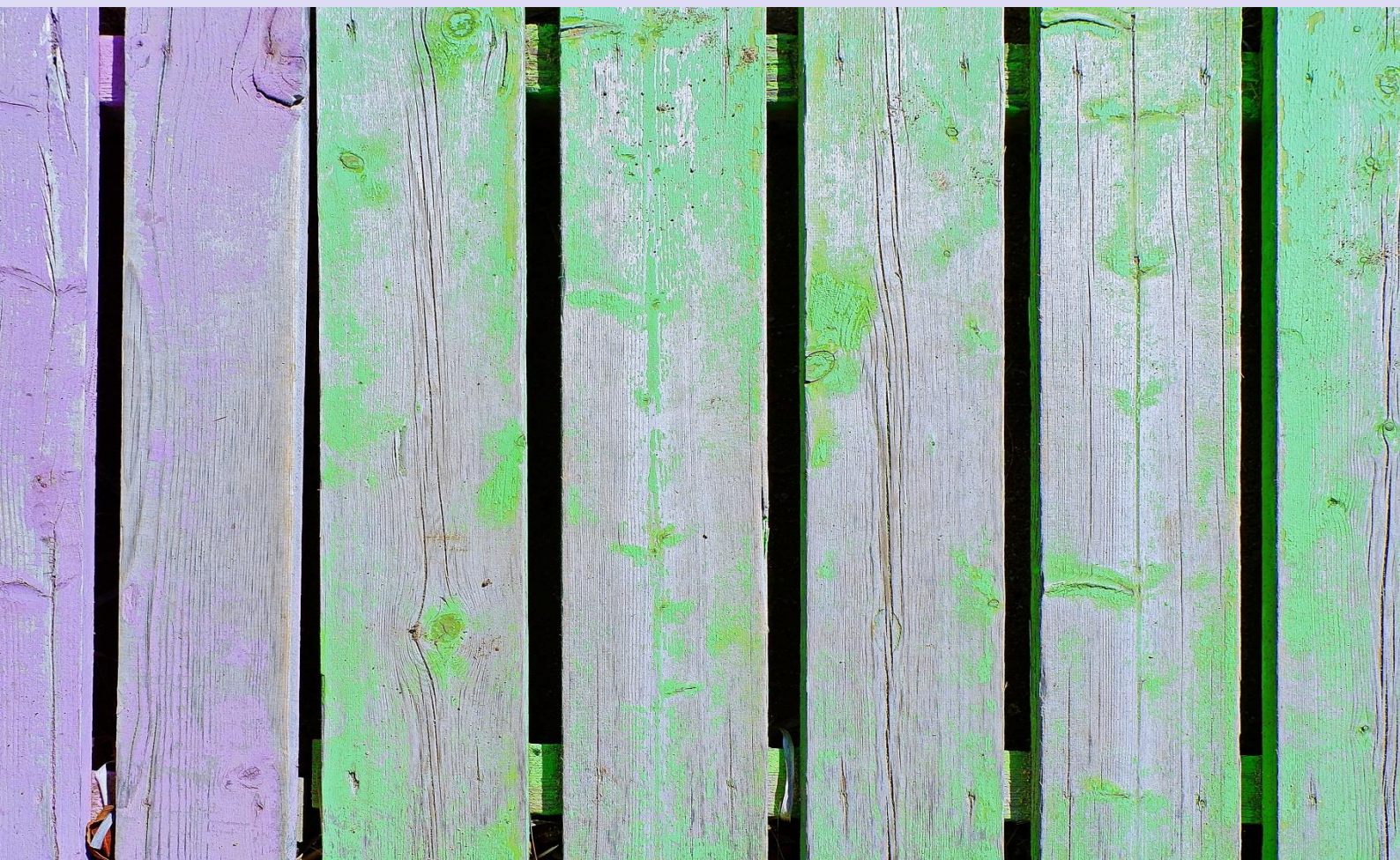
Επόμενα Βήματα

Προγραμματίζεται η συμμετοχή του σε 3 συνέδρια εντός του 2020:

1. 8^ο European IDAHOT Forum & 24^η Συνάντηση European Governmental LGBTI Focal Points Network (Μάιος)
2. 25^η Συνάντηση European Governmental LGBTI Focal Points Network (Σεπτέμβριος)
3. ILGA-Europe, Annual Conference 2020 (Οκτώβριος)

Αναφορές

- Daft, Richard L. 2015. *Meeting the Challenge of Diversity - Chapter 13 (PowerPoint)*. 7 Μάρτιος. Πρόσβαση Ιανουάριος 20, 2020. <https://www.slideshare.net/smo1/ch-13-45557970>.
- Hubert, Josef. 2013. *Διαπολιτισμικές δεξιότητες για όλους - Προετοιμασία για την ζωή σ'έναν ετερογενή κόσμο*. Στρασβούργο: Συμβούλιο της Ευρώπης.
- Keen, Ellie, και Mara Georgescu. 2014. *Σύνδεσμοι: Ένα εγχειρίδιο για την καταπολέμηση της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο μέσα από την εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα*. Μετάφραση: Αγάπη Κότσουφα. Συμβούλιο της Ευρώπης. Πρόσβαση Ιανουάριος 23, 2020. <https://rm.coe.int/16806f9ac4>.
- Queensborough Community College. χ.χ. *Definition of Diversity*. Πρόσβαση Ιανουάριος 15, 2020. <https://www.qcc.cuny.edu/diversity/definition.html>.
- Οργανισμός Ηνωμένων Έθνων. 2015. *International Decade for People of African Descent 2015-2024*. Πρόσβαση Ιανουάριος 13, 2020. <https://www.un.org/en/observances/decade-people-african-descent/background>.

Προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας
Κυριάκου Μάτση 56
1082 Λευκωσία

(+357) 22 400121
(+357) 99 642334
www.gavrielides.com
info@gavrielides.com